

Asia: VN/18780/2023-LVM-180

## **Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta ja ympäristöselostuksesta (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi)**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Vastaavatko strategiset linjaukset (ml. alueelliset painotukset) valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarpeita?**

Nykyinen ja suunniteltu rahoitus riittämätön väyläverkoston pitkäjänteiseen kestävään ylläpitoon ja kehittämiseen.

#### **Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen toimenpiteistä?**

Tieverkoston kehittämisen toimenpiteet painottuvat vahvasti Etelä- ja Länsi-Suomeen.

Kehittämistoimenpiteitä tarvitaan myös Itä-Suomessa. Elinvoiman säilyttämisen ja kehittämisen lisäksi sotilaallinen liikkuvuus tulee huomioida Itä-Suomessa.

Sotilaallisen ja materiaalin liikkuvuuden kannalta erityisesti itä- länsisuuntaiset yhteydet ovat tärkeitä yhteyksiä. Sotilaallisen liikkuvuuden lisäksi poikittaisyhteydet ovat tärkeitä evakuoitumisen ja varautumisen kannalta.

Väylänpidon tärkeyttä myös alemmalla tieverkostolla korostaa Itä-Suomessa runsas vapaa-ajan asutus ja pelastustoimen mahdollisimman sujuvan liikkumisen mahdollistaminen mm. Terveystieteiden keskittyessä entistä suurempiin yksiköihin kaupunkikeskuksiin. Joukkoliikenteen kehittämisessä tulisi huomioida asiointiliikenteen määrän kasvu hyvinvointipalveluiden keskittyessä kaupunkikeskuksiin.

Itä-Suomella on merkittävä vaikutus maa-, metsä- ja kaivosteollisuuden näkökulmasta

erityisesti raaka-aineiden, mutta myös jalosteiden kuljetusten osalta. Kuljetuksissa korostuu tieliikenteen ja raideliikenteen lisäksi puunkuljetus. Erityisesti puunkuljetus ja sen edellytykset on sisävesistöillä taattava osana toimivaa liikennejärjestelmää.

Vesistöissä liikkuvat suuremmat alukset eivät kuitenkaan saa aiheuttaa ympäristövaaraa. Meriyhteys on pitkällä aikavälillä taattava Vuoksen vesistöä. Maaja metsätalouden kuljetukset ketjun lähtöpisteestä usein sijaitsevat alemman tieverkoston ja erityisesti yksityisteiden varsilla, jolloin myös yksityisomisteisen tieverkoston kunnon ylläpidon merkitys korostuu erityisesti ylläpitoon ja peruskorjauksiin liittyvien tukien määrässä ja kohdentamisessa.

Hankekorjauksien tulisi suosia myös syrjäseutuja. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tulisi ottaa huomioon, että pienillä kunnilla ei ole mahdollista rahoittaa väyläinvestointeja tai niiden ylläpitoa. Valtion tulee osoittaa vastaava rahoitus kunnille, mikä se velvoittaa tai kehottaa osallistumaan alueen perusinfran kehittämiseen tai parantamiseen liittyviin väyläinvestointeihin.

#### **Onko suunnitelmaluonnoksen rahoitus kohdennettu oikein rahoitusohjelman sisällä?**

Hankekorjauksien tulisi suosia myös syrjäseutuja. Erityisesti tulee huomioida Itäisen Suomen laaja tiestö sekä järvien rikkoma maantiede, joka tuo väylien ylläpitoon ja kehittämiseen enemmän haastetta.

#### **Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen vaikutusarvioinnista ja ympäristöarvioinnista (SOVA-laki 8.4.2005/200)?**

Kunnalla ei ole erityistä lausuttavaa, mitä muuten tästä lausunnosta ei vaikutuksista ilmene

#### **Muut huomiot?**

Liikennejärjestelmää tuleville vuosille suunniteltaessa on merkityksellistä suunnitella ja arvioida vaihtoehtoisten ja uusien polttoaineiden saatavuuden takaaminen sekä näiden jakeluverkoston määrätietoinen kehittäminen ja suunnittelu.

Liikennejärjestelmän kehittämiseen nyt ja tulevaisuudessa liittyy yhä enemmän valtakunnassa digitaalinen saavutettavuus. Ei toisteta samoja virheitä suunnitellussa olevassa 6G-siirtymässä, mitä on tehty 3G→ 4G siirtymässä, jossa mobiiliverkon kuuluvuusongelmat ovat lisääntyneet ja pahentuneet osin vaarallisesti.

Keskeisiä näkökulmia Rantasalmen näkökulmasta ovat:

- Elinkeinojen näkökulma (mukaan luettuna myös maatalous ja metsätalous)
- Sähköverkon huoltovarmuus
- Huoltovarmuus ja varautuminen
- Turvallisuusnäkökulma

Leskinen Rainer  
Rantasalmen kunta